GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 23.

W e Srodę Dnia 20. Marca 1805.

Z Wiednia d. 13. Marca.

J. C. K. Apostolska Mość raczył swoiego aktualnego szambelana i sekretarza poselstwa przy dworze londyńskim, Szczepana hrabiego Zichy mianować nayłaskawiey pełnomocnym ministrem przy dworze saskim, a barona Szczepana Wesselenyi, rotmistrzem lekkiey iazdy Hohenzollern, godnością aktualnego C. K. szambelana zaszczycić.

Tadeusza Helle, prefekta w C. K. kameralnym państwie Presnic w Czechach, raczył J. C. K. Mość w nadgrodę iego zasług o pomnożenie gospodarstwa, iako też innych ważnych dla kraiu przysług wynieśc nayłaskawiey z całem iego potomstwem do godności ślachectwa w C. K. dziedzicznych kraiach.

J. C. K. Mość raczył zostaiącemu przy kassie inwalidow urzednikowi Grilschelsusowi, w nadgrodę iego 51 letniey gorliwey zawsze służby udzielic wielki złoty cywilny medal. C. K. zaś nadwornego agenta Paskala de Kesslern, ktory od wielu lat popierał z chwalebną nieinteressowną ścią bezpłatnie sprawy wielu ubogich, raczył J. C. K. Mość wynieśc nayłaskawiey na agenta nadwornay rady woyskowey.

Doktor medycyny i professor chemii w C. K. Teressyańskiey woyskowey akademii J. N. Jassnüger, oddał J. C. K. Apostolskiey Mci naypokorniey świeżo wydane swoię dzieło pod tytułem: *Chymische Versuche und Entdekungen zur ersparung einer grossen menge Getreides zur erleichterung und erweiterung des Viehzucht &c.* (Chemiczne sposoby i odkrycia względem oszczędzenia wielości zboża, ułatwienia i rozszerzenia chodowania bydła &c.) J. C. K. Mość pochwalił ślachetne usiłowania autora w wystawięniu części nowych; częścią dawnieyszych sposobow względem lepszego użycia zwyczayney karmy, do poiętuości każdego, kazał mu nietylko swoie z tego względu nayłaskawsze ukontentowanie oświadczyć, ale nadto zalecić dzieło iego publiczności.

Z Brynu d. 13. Marca.

W liście od granic tureckich pod d. 28 Lutego wyczytuiemy: że basza belgradzki otrzymał rozkaz opuszczenia niebawnie stolicy swego baszowstwa, i że ma obiecane baszowstwo Silistryi. Tym czasem bawił ieszcze w Belgradzie, ale bez naymnieyszey powagi; Kuszanzi basza trzyma go prawie w domowym więzieniu, zwłaszcza iak przeiął iego list, którym się na niego uskarża.

Bekira baszy oczekuią w krotce w Belgradzie, i mowią że iest bardzo zagniewany

na belgradzkich Turkow i nawet na samego baszę, ponieważ mu zarzucaią, iż wstępował w ślady bywszych 4 dejow. Zdaie się, że Bekir po tak wielkim doświadczeniu, nie da się tak łatwo zwabic, aby stał się znowu pomiotłem rożnych partyy, i ieżeli przybędzie, tedy w znaczney sile.

Ludzie powracaiący z Wołoszczyzny zapewniaią, że 150,000 woyska rossyyskiego stało w gotowości, dla wkroczenia przez Bessarabiią i Serwiią do Albanii, a stamtąd daley wodą się posunięcia. W czem przynaymniey liczba zdaie się bydź przesadzoną.

Sylwester Mattrowicz, archimandryta montenegreński, przeieżdzał przez Banat do Bukarestu, z xiążkami illiryyskiemi, drukarnią, blachami kopersztychowemi i kościelnemi ornatami, dla drukowania tam rożnych xiążek i rozdania pomiędzy Serwiianow.

Tuteyszy C. K. poddany, który miał dług u baszy belgradzkiego za dostawione żywności, był od niego po zapłatę do Serwiianow odesłany. Zgłaszaiąc się o swoy dług u Czerni Georgiego właśnie w ten czas kiedy on miał radę z innemi dowodzcami, kazał mu tylko powiedzieć, iż co się tyczy żywności wszystko baszy było zapłacone, iednak ma się za kilka dni zgłosić, ponieważ przy dzisieyszey radzie nie ma czasu zastanowić się nad iego pretenssyą. Proszący czekał wszelako przed drzwiami, gdy nagle wyszedłszy ieden z radzących wziął go za podsłuchaiącego szpiega; został natychmiast powiązany, nad granicę odprowadzony i ostatnich posterunkach tak wybity, że do tego czasu leży w mieyscu kwarantanny chorym. — Powstańcy serwiyscy odesłali nam także zbiegą od regimentu Jellachicha.

Kupiec podrożny francuzki, który przybył nie dawno z zleceniami w handlowych interessach do Belgradu, miał tam bydź zamordowanym. Słowem wielkie zamieszanie panuie w Belgradzie; pragnący spokoyności wynoszą stamtąd ile tylko mogą.

Z Berlina d. 5. Marca

Ponieważ zmarła Nayiaśnieysza Królowa Jmć wdowa ieszcze za życia swego kilkakrotnie oświadczyła, iż po zgasłym życiu chce bydź bez wszelkiey okazałości pochowaną, przeto Nayiaśnieyszy Pan poczytał sobie za obowiązek dopełnić ściśle takowey woli Królewey matki swoiey.

Nazaiutrz po iey zgonie, zaniesiono ciało w trumnie z Monbiżu do zamku królewskiego, w towarzystwie dworu i straży honorowey, i złożono ie w pokoiu, gdzie mieszkała. W przyległych zaś po obydwoch stronach pokoiach damy dworskie i pokoiowe zmarłey Królowey pilnowały ciała koleią dzień i noc, a w dalszym pokoiu znaydowali się dway officyerowie sztabowi; w przyległey zaś sali dway gwardyści królewscy, unterofficyerowie od piechoty i kammer-lokaie straż odprawiali.

Dnia wczorayszego, iako w dzień wyznaczony do pogrzebu, officyerowie sztabowi będący na straży w pokoiach wyszli o godzinie 12stey w pośrod smutnego odgłosu dzwonow przed pokoy sądowy, a we drzwiach prowadzących tamże stanęli gwardyści królewscy; przy weyściu zaś było sześciu unterofficyerow od straży honorowey; tymczasem ciało Królowey Jmci wdowy w paradney trumnie czarnym aksamitem wybitey, ozdobioney 10 srebrnemi antabami i rozetami, zaniesiono do pokoiu sądowego, w następuiącey paradzie: 1) Szedł Xżę Wittgenstein, pierwszy marszałek nadworny, 2) za nim, baron Zeunert, marszałek nadworny, 3) Szambelanowie i kawaler de Verdy du Vernois, i hrabia Brühl, 4) zatemi służący w liberyi galowey nieśli trumnę, 5) za nią szła Pani de

Gaudi pierwsza ochmistrzyni nadworna, 6) Damy dworskie: Panny Bischofswerder, Hagen, Drieberg, Pani Massow marszałkowa nadworna, bywsza dama dworska, Panna Eickstedt, hrabina Brühl, Panna Goltz, i Pani Hill, dama do kompanii, 7) daley szły pokoiowe, 8) a za niemi kamerdynerowie. Złożono ciało pod tronem na przykryciu aksamitnym koloru fioletowego, ozdobionym gronostaiami i złotemi frandzlami. Dwie damy dworskie, 2 kawalerowie, i pokoiowa i 1 kamerdyner, zaięli przeznaczone dla siebie mieysca po obydwoch stronach trumny; wszyscy zaś służący, maiący liberyą, stali przy weyściu. O godzinie 7mey wieczorem, pierwszy marszałek nadworny stanął po wyżey trumny, a marszałek dworu poniżey, obydwa z laskami marszałkowskiemi, z nakrytą głową i z wiszącą krepą u kapelusza. Po obydwoch stronach trumny stała pierwsza marszałkowa ze wszystkiemi damami, tudzież kawalerowie, panny pokoiowe i paziowie. Przy drzwiach znaydowali się dway kamerdynerowie; wszyscy zaś officyaliści byli w sali. W pokoiu, gdzie byli officyerowie sztabowi, zebrało się 24 szambelanow przeznaczonych do niesienia trumny z ciałem. Xiążęta i kawalerowie do dworu ich należący znaydowali się częścią tam, częścią w przyległych pokoiach. O godzinie 8mey następuiący szambelanowie w liczbie 24ch, to iest: Panowie: Schilden, Buch, Sydow, Gürtz; hrabiowie: Mąktzahn, Wartensleben i Lottum; Panowie: Bernstorff, Marschall, Aublé, Medem, hrabia Neale; panowie: Bronikowski, Schilling, Canstatt, hrabia Schlippenbach. Panowie: Berg, Katte, hrabia Hardenberg, Panowie Haacke, Egloffstein, Voss, Rothkirch, Byern i Oelssen, zanieśli trumnę z ciałem przez pokoie i salą do rozmownicy Fryderyka Wielkiego, a stamtąd, poprzedzeni od sześciu strzelcow nadwornych idących z zapalonemi pochodniami, ponieśli do wielkiego przysionka, i na karawanie złożyli. — Udała się potem parada do kościoła katedralnego w następuiącym porządku: 1) Oddział gwardystow królewskich. 2) Pan Bork furyer nadworny królewski, 3) Sekretarz Xięcia dziedzicznego Orann, iako marszałek, prowadził dwor tegoż Xcia i małżonki iego, to iest lokaiow, sług pokoiowych &c. 4) Sekretarz nadworny stanu Xcia Wilhelma, iako marszałek, prowadził dwor tegoż Xcia i małżonki iego, to iest: lokaiow, sług pokoiowych, paziow &c. 5) Sekretarz nadworny stanu Xcia Henryka, iako marszałek, prowadził dwor tegoż Xcia, lokaiow, sług pokoiowych &c. 6) Pan Meinert sekretarz nadworny stanu Nayiaśnieyszego Pana, iako marszałek, prowadził dwor Królestwa Jchmość panuiącyah, to iest: kammer lokaiow, strzelcow, kamerdynerow i paziow. 7) Konsyliarz woienny Spitzbarth, iako marszałek, prowadził wszystkich służących zmarłey Królowey, iako to: staiennych, służących mnieyszey wagi, lokaiow, haydukow, laufrow, kammer-lokaiow, officyalistow staiennych, piwnicznych, kasztelana i ogrodnika, kucharzow i cukiernikow, kamerdynerow, i paziow; ci wszyscy szli parami, a u kapeluszow mieli zawieszoną krepę z lewey strony. 8) Szambelanowie: kawaler de Verdy du Vernois i hrabia Brühl; 9) Baron Zeunert marszałek nadworny; 10) Xiążę Wittgenstein pierwszy marszałek nadworny; 11) Karawan z ciałem w 8 koni okrytych czarnym axamitem, i prowadzonych od 8 stangretow królewskich. Po każdey stronie karawanu szli 24 wzmiankowani wyżey szambelanowie. 12) Pokoiowe zmarłey Królowey szły z obydwoch stron trumny. 13) Pani Gaudi pierwsza ochmistrzyni dworn. 14) Damy parami, to iest: Panna Bischofswerder dama szatna, z Panną Hugen damą szatną, Panna Drieberg dama szatna, z Panią marszałkową

dworu Massow, bywszą damą dworską; damy dworskie, Panna Eichstädt z hrabiną Brühl; Panna Golz z Panią Hill damą do kompanii; za temi postępował dwor królewski; 15) Pan Massow marszałek nadworny; 16) Hrabia Lindenau pierwszy koniuszy, baron Reck mistrz widowisk; hrabra Moltke pierwszy łowczy; 17) Xżę Henryk; 18) Xżę Wilhelm z Xięciem Ludwikem, Ferdynandem; 19) Xżę August-Ferdynand z Xięciem dziedzicznym Oranii; 20) Jenerałowie adjutanci królewscy, iako to: jenerał Köckritz, półkownik Bülzig i major Kleist; 21) Flügel-adjutanci królewscy: hrabia Dönhoff major: major Jugow, major Bronikowski i major Görtz; 22) Major Haack adjutant Xcia Henryka; 23) Baron Maltzahn marszałek nadworny, i major Jannewitz adjutant Xcia Wilhelma; 24) Adjutanci Xcia Ludwika i Augusta-Ferdynanda; 25) Jenerałowie Xcia Oranii, hrabiowie Byland i Benting, wszyscy z krepami wiszącemi u kapeluszow. —Pogrzebowa ta parada udała się z wielkiego przysionka zamkowego niedaleko długiego mostu przez dziedziniec zamkowy do kościoła katedralnego, i szła po rosztowaniu drewnianym wzniesionym na pięć calow od ziemi, szerokim na 24 stop i czarnym suknem wybitym, po którego stronach stali żołnierze z tuteyszey załogi; 100 ludzi z zapalonemi pochodniami stało także od zamku aż do koscioła.— Zbliżywszy się gwardyści królewscy do kościoła, weszli tamże, i udąli się do grobu; furyer nadworny pozostał przy bramie kościelney; sekretarze nadworni stanu, iako też marszałkowie uszykowali we dwa rzędy osoby, które przyprowadzili, zacząwszy od bramy kościelney aż do loży królewskiey, ile tylko rozległość mieysca pozwalała. Konsyliarz woienny Spitzbarth iako marszałek poszedł z przyprowadzonemi przez siebie służącemi i pokoiowemi zmarłey Królowey wdowy od bramy kościelney do grobu, i postawił ich dwoma rzędami; pokoiowe zaś stanęły niedaleko mieysca, gdzie miano złożyć ciało. —Tymczasem 24 szambelanowie zdięli trumnę z karawanu i przynieśli ią do kościoła, gdzie w bramie stało duchowieństwo, w towarzystwie którego złożono ciało na rusztowaniu będącym nad grobem, dokąd pierwsza ochmistrzyni nadworna, wszystkie damy zmarłey Królowey wdowy, sam Król Jmć, tudzież inni Xżęta z dworami swoiemi dali się. Przed temi zaś szambelanami szli: szambelan Verdy du Vernois. Hrabia Brühl, marszałek nadworny Zeunert i Xżę Wittgenstein, pierwszy marszałek nadworny. Marszałek nadworny Zeunert stanął na rosztowaniu przy trumnie, i udał się za ciałem Krolowey na dół. Gdy się to działo, pierwszy marszałok nadworny, szambelanowie, pierwsza ochmistrzyni, damy i Pani Hill, dama do kompanii, tudzież zaś szambelanowie, którzy nieśli trumnę, udali się do grobu, gdzie przyymowali ciało na przeznaczonym mieyscu blisko trumien Fryderyka Wilhelma II. i małżonki Fryderyka II; przed niem zaś szli szambelanowie, marszałek nadworny i pierwszy marszałek dworu, za niemi pierwsza ochmistrzyni i wszystkie damy. —Na wierzchu trumny znayduie się srebrna blacha z takowym napisem: *Fryderyka Ludwika*, Królowa Pruska, z domu Hessen-Darmstadt, pozostała wdowa po Królu Fryderyku Wilhelmie II. urodzona dnia 16 Października 1751 umarła dnia 25 Lutego 1805. —Gdy złożono trumnę, otworzono ią znowu w przytomności dworu, a potem zamknięto. Parada pogrzebowa powróciła w przepisanym porządku do zamku królewskiego, gdzie się rozeszła; żołnierze zaś rozstawieni w szeregach przy rusztowaniu, dopoty stali, dopoki nie zdięto czarnego sukna, którym toż rosztowanie obito. —Król Jmć polecił urządzenie całe-

go tego obchodu Xcia Wittgenstein, pierwszemu marszałkowi nadwornemu.

Z Paryża d. 27. Lutego.

Od przeszłego czwartku bawi Cesarz w Malmesonie; w niedzielę przybył tylko na kilka godzin do Paryża dla dania ciału dyplomatycznemu audyencyi, i zaraz po audyencyi tam powrocił. Przez 3 ostatnie dni przeszłego tygodnia bawił Talleyrand ciągle u Cesarza w Malmesonie, i prawie przez cały ten czas był z nim w gabinecie zamknięty. Przedmiot ich naradzeń dotąd niewiadomy.

Zapewniaią, że Xżę Jozef namyślił się nakoniec przyiąć włoską koronę. Część iego dworu iuż udała się do Medyolanu, a sam towarzyszyć będzie Cesarzowi, który na końcu tego lub na początku przyszłego miesiąca przedsięweźmie tam podróż. Oyciec S. w tymże czasie tam wyiedzie, dla koronowania nowego Krόla Lombardyi. Dziś mowią, iż Cesarz wcześniey do Włoch wyiedzie niżeli rozumiano.

Sto trzech ieńcow angielskich przeprowadzono z Werdunu do Sarrlibru.

Pisma nasze potwierdzaią, że dywizyyny ienerał Wiktor W. officyer legii honorowey iest mianowany posłem w Danii na mieyscu P. Daguesseau.

Adiutant Xięcia Oranii Fulda, P. Fagel, wybiera się stąd do wyiazdu; w niedzielę miał iuż pożegnalną audyencyą u Cesarza.

Monitor zawiera ważne doniesienie, że Don Juan Jozef Marieta, kapitan płynącego z Montevideo pocztowego statku, d. 21 Stycznia o godzinie 6 z rana napotkał pod 40 stopniem pόłnocney szerokości, a 9 zachodu hiszpańskiego południka, francuzką flotę (zapewne roszefortzką eskadrę) składaiącą się z 1 okrętu o 3 pokładach, 6 liniiowych okrętow i 4 fregat.

Z Boulogne donosi Monitor pod d. 22 t. m. że do tamteyszego portu przybyło 7 prąmow i 8 armatnych szalup bez żadney przeszkody Anglikow. Przeszłey nocy rozbił się bryg angielski przy Ambleteuse. W obliczu naszem znayduie się 11 angielskich okrętow.

W sobotę raczył J. C. M. zaszczycyć swoią obecnością bal u marszałkowy Soult.

Jenerał Macdonald iest mianowany officyerem wielkim w legii honorowey, a ienerał Lecourbe miał się od woyskowey służby oddalić.

Pomiędzy osobami pobieraiącemi dożywotnie pensye od Francyi znaduie się 4 maiące lat przeszło 105 — 8 przeszło 100 — i 159 przeszło 95.

Ostatniey niedzieli wprowadzony został Xżę Isenburski do gabinetu cesarskiego na prywatną audyencyą.

Korsarz Vimereux, z Boulogne, który przeszło pół mill. zyskał na Anglikach w zdobyczach, wpadł im nakoniec w ręce.

P. Fontanes iest iuż od Cesarza na drugi rok prezydentem ciała prawodawczego potwierdzony.

Nie dawno był sławny wierszopis Delille do Xżny Elżbiety zaproszony. Znaydowali się tam także Cesarstwo oboie, i grzecznie z nim rozmawiali. Cesarzowa mowiła z nim o Malmesonie, w którym dawniey często bywał, i wzywała go, aby i teraz to nlubione dawniey od niego mieysce odwiedzał. Cesarz mόwił z pochwałą o iego pismach, i radził mu, aby raczey oryginalne rzeczy pisał, ponieważ ma dosyć do tego talentow, nie tłόmaczeniami się bawił.

Z Hamburga d. 7. Marca.

Z 12 zaległych prosto z Anglii poczt nadeszło tu wczoray 11, to iest od 18 Stycznia do 22 Lutego. Nayważnieyszą iest wiadomością z ostatnych listow, że P. Pitt otwiera 22 mill. f. szt. pożyczki, z których 5 mill. iest

przeznaczonych dla mocarstw stałego lądu.

Z Londynu d. 22. Lutego.

Nic dotąd o wyszley z Rochefortu eskadry nie wiemy, procz domysłu, że musiała do wschodnich Indyy popłynąc, ponieważ widziana była przy Finistere na południe płynącą i nabrała wiele żywności na długą podroż morską. Znayduie się na niey 5000 woyska, i obawiamy się, aby się nie połączyło z 3000 przez jenerała Decaen na Wyspę Francuzką zawiezionemi, nie przedsięwzięło wyprawy przeciw Bombaiowi, i nie połączyło się potem z Holkarem, Scindeahem i innemi niespokoynemi Maratskiemi Xżętami. Rząd nasz wysłał szybko płynący kutter do admirała Pophama, dowodzącego siłą morską w Indyach, z uwiadomieniem go o wypłynieniu tey floty.

Podług listow z Lizbony pod 21 Grudnia, maią tam między francuzkim, hiszpańskim i portugalskim ministrami zachodzić żywe negocyacye o zostawienie Portugalii przy pewney neutralności. — Dotąd nie czynią ieszcze żadnych uzbroiań w Portugalii.

Na zabieranie hiszpańskich okrętow wydano iuż 320 korsarskich listow.

Baron Bonde przybył tu z listami z Petersburga.

Wczoray naradzali się z lordem Mulgravem posłowie rossyyski, pruski i portugalski.

D. 16 Maia r. z. podpółkownik Don, dowodzący pod jenerałem Lake, wziął szturmem ważną twierdzę Holkara w Indyach nazwiskiem Rampora. Załogi było tam 1100 ludzi, którzy się do zapamiętałości bili, 50 iest znich zabitych, a wiele rannych. Strata Anglikow wynosi do 400 ludzi, a naywięcey iazdy zginęło.

Królewska familiia słuchała onegday pod czas powszechnie w kraiu nakazanych modłow nabożeństwa w zamkowey kaplicy. Uważaią, iż pod czas tego rocznego nabożeństwa są przepisane modły bardziey za pokoiem niżeli w przeszłym roku. Jedno opozycyyne pismo mowi z tego powodu: mamy rozkaz prosić Boga za naszych nieprzyiacioł w sposobie przystoynym i pokornym bez żadnych uszczypliwych wyrazow.

W zatoce Biskanor w Irlandyi miał się na d 13 t. m. pokazac francuzki statek, i zabrac z sobą niektórych mieszkańcow, którzy się nań udali.

Dowodztwo nad flotami w wschodnich Indyach iest podziolone: admirał Trowbridge dowodzic będzie na wschodzie, a Pelew na zachodzie około wyspy Ceylonu.

Fregata Weymouth, która się utopić miała, popłynęła podług doniesienia w gospodzie Loyds, do wschodnich Indyy.

Królowi tak teraz zdrowie służy, że codziennie używa na kilka mil przechadzki. — D. 18 dla wielkiego zimna musiał zaniechać polowania. — P. Pitt w czasie uchwalonego w parlamencie rachunku wydatkow na ten rok dał dla reszty naszych ministrow wielki u siebie obiad.

O taynoy wyprawie iuż zaprzestano mowić.

Z Gothenburga nadeszło tu wczoray 6 poczt zaległych.

Nasza eskadra przed Ferrolem składa się teraz z 6 liniiowych okrętow. W tamteyszym porcie znayduie się 5 liniiowych okrętow hiszpańskich zupełnie do wyyścia pod żagle gotowych. Hollenderskie woienne okręty w tym porcie będące, są za niezdatne do wyyścia na morze uznane. Maytkowie hollenderscy są przeniesieni na francuzkie liniiowe okręty. — Nasza eskadra nie może dla częstych burz przyzwoicie blokować tego portu.

Nasze porty są coraz bardziey zapełniane hiszpańskiemi bogatemi okrętami, które co-

dziennie przyprowadzaią. Do Barbadoes przyprowadziły już także nasze okręty d. 8 Stycznia 4 hiszpańskie zdobycze.

Z Hagi d. 2. Marca.

Francuzki dwor zawdzieie pierwszą żałobę za Królową matkę Króla Pruskiego.

Oczekiwane udzielenie ciału prawodawczemu nowego kształtu rządu, ieszcze nie nastąpiło; dopiero ma w przyszłym tygodniu nastąpić. Zich wane przytem będą zwykłe formalności, i nowa forma rządu będzie ludowi do przyięcia w propozycyi od Cesarza Francuzow podana, którą na żądanie dyrektoryatu zrobić kazał. Aż do roztrzygnienia rzeczy będą teraźnieysze władze zostawać w czynności. P. Schimmelpenning iedzie dziś do Amsterdamu, a stamtąd uda się, jak mowią, do wyższey Issell.

Senator Semonville poiechał wczoray do Amsterdamu, i dziś, albo iutro powroci tu z jenerałem Marmontem.

P. de Larea, hiszpański konsul w Anglii, przybył do tuteyszey stolicy.

D. 27 Lutego dawał duński poseł hrabia Löwendahl dyplomatyczny obiad, na którym znaydował się także P. Schimmelpennink.

P. Bikker będzie prezydentem naszego rządu aż do końca Kwietnia.

Z prowincyy przybyło tu kilka deputacyy, które naradzaią się z P. Schimmelpenninkiem. P. Voss van Steenwyck, nasz główny podskarby, miał złożyć swoy urząd.

Podług doniesień z Ameryki, został P. Jefferson obrany na nowo prezydentem stanow ziednoczonych, a P. Clinton wice prezydentem.

Angielscy jenerałowie i officyerowie, którzy odbyli kampaniią w Belgii, założyli klub w *Londynie*, pod nazwiskiem *klubu Flandryyskiego*, w którym Xżę Jorku niedawno prezydował.

Z Sztokolmu d. 26. Lutego.

D. 16 t. m. przebiegło tędy 2 gońcow, ieden angielski, drugi rossyyski, oba biegli z Londynu do Petersburga. Poselstwo ich ma się tyczyć wiadomego zgłoszenia się Cesarza Napoleona o pokoy do Króla Angielskiego. Jeszcze d. 19 Stycznia wypłynęli z Anglii; ale lody i niepogody przymusiły ich wysiąść na ląd, i iechać lądem. D. 18. przebiegł drugi angielski goniec przez nasze miasto do Petersburga. Ten biegł prędzey gdyż d. 6 t. m. wyiechał z Londynu.

Nasz sprawuiący w Berlinie interessa P. Brinckmann podał tam odpowiedź na dawnieysze Króla Jmci Pruskiego oświadczenie.

Z Hanoweru d. 5. Marca.

Marszałek Bernadotte wydał następuiący rozkaz:

W głowney kwaterze Hanowerze d. 8 *Vent. r.* 13 (27 *Lutego* 1805.)

Trudność w obmyśleniu żołdu dla armii przymusza do przystąpienia do następuiących środkow. Te mogą iedynie utrzymać dotychczasowy rząd w Hanowerze i zapewnić wypłacenie żołdu woysku, sługom i urzędnikom sprawiedliwości.

Art. 1. Wszyscy i każdy z dzierżawcow dóbr rządowych iest obowiązany zapłacić przodem półroczną kwotę dzierżawy do kameralney kassy w 3 następuiących terminach:

1 d. 11 Germinala (31 Marca.)
2 d. 10 Floreala (30 Kwietnia.)
3 d. 1 Prairiala (21 Marca.)

Art. 2. Te pieniądze będą im przyięte na drugą ratę roku 1806 i na pierwszą roku 1807.

Art. 3 Dzierżawcy maią bydź uważani z tego przodem płacenia iako wierzyciele kameralney kassy i będzie im po 4 od sta rachowana prowizya od 1 Prair. (21 Maia.)

Art. 4. Każdy dzierżawca, któryby na powyższych terminach nie złożył pieniędzy traci po upłynieniu 14 dni dzierżawę. Kameralne kolegium ma w przeciągu takiegoż czasu odstąpioną tym sposobem włość, komu innemu pod warunkiem składania, iak

wyżey przodem pieniędzy, puścić w dzierżawę.

J. Bernadotte.

Od brzegow Menu d. 4. Marca.

W Bawaryi przedsięwzięto środki przeciw zagranicznym werbownikom; każdy, który się pokaże w kraiu będzie schwytany i w więzieniu osadzony.

W iedney z niemieckich gazet czytamy pod artykułem z Stuttgardu:

" Od kilku dni aresztowano tu wiele osób tak kraiowych iako i zagranicznych. Mowią, iz odkryto spisek przeciw bezpieczeństwu i spokoyności kraiu. Kommissya, którą w tym przedmiocie wyznaczono, iuż rozpoczęła swoie czynności.,,

Podług *powszechney gazety* wątpić należy, aby negocyacye względem konkordatu z Rzeszą tak daleko posunięte były, iak publiczne pisma donosiły.

W Ulmie ogłoszono rozkaz Elektora Jmć Bawarskiego, aby żadna władza cywilna nie ważyła się wydawać nikomu paszpartow do Boulogne, Kale i innych portow francuzkich.

Radca stanu Jollivet wydał w Moguncyi instrukcyą, podług którey maią bydź obrachowane długi departamentow brzegu lewego.

Z Nowegoiorku d. 15. Stycznia.

Nie wiemy czyli Dessalines wiele zyskał przez zabranie kilku hiszpańskich statkow; lecz pewną zdaie się bydź rzeczą, iż na wyspie Kuba spieszne czynią uzbroienia dla uczynienia odweru, nie tylko przeciw banderze Haiti (St. Domingo) ale i przeciw innym okrętom do tey wyspy przeznaczonym. Na początku tego miesiąca wyszło na krążenie z różnych portow Kuby 97 rozmaitych okrętow, procz tego uzbroiano w porcie St. Jago 11 ieszcze statkow, naymniey 4 armat noszących.

Zapewniaią, że krążące okręty z Gwądelupy odebrały od rządcy tey wyspy rozkaz, aby nie tamowały żeglugi amerykańskich okrętow, chyba iżby znalazły w papierach dowod, że są do St. Domingo przeznaczone, lub o milę od tey wyspy napotkane były.

Od granic Włoskich d. 22. Lutego.

Gazeta tryestska przywodzi pod artykułem z Korfu pod d. 4 Stycznia: "Obce pisma rozgłosiły, iż znayduie się tu Imperatosko-rossyyska kommissya, która podgarnęła pod siebie wszystek rząd cywilny i woyskowy; lecz tu zupełnie sprzeciwia się prawdzie. Złożona ta kommissya z jenerała naczelnego Auropy, jenerała Sorokina i hrabi Mecenigo, zatrudnia się iedynie woyskiem rossyyskim i załogami wysp; ale nigdy nie przywłaszcza sobie ani cywilnego, ani woyskowego rządu Rzpltey 7 wysp: władze konstytucyyne odbywaią w zupełności swoie obowiązki bez naymnieyszego wpływu tey kommissyi. Nakoniec nasza Rzplta nieprzestaie odbierać dowodow protekcyi Monarchy Rossyyskiego; mieszkańcy przeto cieszą się naywiększą spokoynością, i wszystko co tylko przeciwnie mowią, iest zmyślone.,,

Donoszą z Neapolu, iż zakon Jezuicki iest także w Sycylii przywrocony: w Palermo oddano im 3 domy, które dawniey do nich należały.

List z Messyny pod d. 30 Stycznia donosi o pogłsce, iakoby tulońska francuzka flota pokazała się pod brzegami wysp Lipary. Ta pogłoska wielką sprawiła w Messynie trwogę: 3 przewozowe angielskie i wiele maltańskich statkow, gotowały się iuż do wypłenienia na morze, gdy nadeszła wiadomość, że widziana pod powyższemi brzegami eskadra była flota Nelsona. Podług tegoż listu usiłował ten admirał przebydź cieśninę w mniemaniu, że flota tulońska popłynęła do Egiptu; lecz przeciwny wiatr przymusił go do zarzucenia kotwic niedaleko Messyny.

DODATEK

DO N[ro] 23.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W ŚRODĘ DNIA 20. MARCA 1805.

Dokończenie Rzeczy o Owcach. I przepis względem obeyścia się przy zarazie bydła. Przez tegoż.

Pozoſtaie mi odpowiedzieć na dwa pytania z rożnych ſtron do mnie czynione: *nayprzod* względem gatunku mych owiec; *powtòre* względem ſtosunku powietrza moiey owczarni do zewnętrznego.

Co do pierwszego, donoszę, że moie owce są też same, co wielkopolskie, zaprowadzone z Przygodzic do Nieborowa, a tam już nieco poprawione doborem lepszych baranow, po angielskich i hiszpańskich trykaczach spłodzonych. Sprowadzone te owce z Nieborowa ſtanowiłem naprzod z naywiększemi lubelskiemi baranami, a teraz mieszam ie z hiszpańskiemi trykaczami naypierwszego gniazda wyszłemi z owczarni cesarskich.

Na drugie zapytanie odpowiadam obserwacyami, czynione z naywiększą pilnością, z termometrem Reaumura.

Dnia 30 Grudnia o godzinie 8 w wieczor, zawieszony termometr w hurcie, okazał ſtopień zimna 16 i pół; zawieszony wśród owczarni, dwa łokcie nad owcami, po półgodzinnem wytrzymaniu, pokazał ſtopni zimna 13 i pół.

Dnia 4 Stycznia czyniłem drugie doświadczenie o piątey godzinie w wieczor. Na dworze ſtopień był zimna 3 i pół, w owczarni 2 i pół.

Trzecie doświadczenie było czynione o godzinie 6tey zrana dnia 5 Stycznia. Na dworze był ſtopień zimna 18, w owczarni 11.

Tak nie iednakowa proporcya temperatury powietrza w owczarni, ſtosownie do zewnętrzney, ſtąd pochodzi, iż w wieczor czynione były doświadczenia w owczarni, cały dzień otworem ſtoiącey i prożney, a nie dość ieszcze wygrzaney oddechem i transpiracyą owiec od godziny zagnanych; rano zaś muſiało bydź wcale cieplejsze powietrze, po całonocnem przebywaniu gromady w zabudowaniu.

Z tych obserwacyy poznać można, iak ieſt zimna moia owczarnia, w porównaniu owczarni polskich i śląskich, dobrze opatrzonych, które zwykłe do 16 ſtopni ciepła zrana trzymaią.

W takiey to owczarni moia gromadą od lat blisko 6ciu ſtoi, i nie znam przez ten przeciąg czasu, co to ieſt ſtrata iedney owcy w zimie, wyiąwszy z okocenia, albo ſtarości.

Przepis względem obeyścia się przy zarazie bydła.

Na pierwszą wiadomość o graſſuiącey w sąſiedztwie moiem zarazie, zamknąłem natychmiaſt włość moia rogatkami po szlakach, i wartą chłopską, koleyno dniem i nocą odbywaną, tak iżby żadne bydło, ani z niey nie wychodziło, ani też przez nię nie przechodziło.

Powtore. Przerwałem wszelką kommunikacyą, nietylko miedzy moiem bydłem po folwarkach, a gromadzkiem; lecz nadto bydło iednego gospodarza, nie łączyło ſię z bydłem drugiego, w skutku czego, chłop każdy zamknięte w swem zabudowaniu trzyma bydło, gdzie nawet poić go muſi. –

Potrzecie. Codziennie woyt w swey gromadzie dwa razy rewiduie obory chłopskie, dla uważania, w iakim bydło ieſt ſtanie; prze-

strzega, aby mu zgniła pasza nie była dawana, a w przypadku osępienia lub laxowania bydlęcia, natychmiast osobno ie odstawia. Zabudowanie zamyka zamkiem, i strażą opatruie, a codziennie o stanie zdrowia gromadzkiego bydła donosi swemu ekonomowi, który w przypadku naymnieyszego niebezpieczeństwa, donosi o nim dworowi. Podobnież czyni po folwarkach.

Poczwarte. Wszelka sierść po karczmach i chałupach naymocniey przestrzegana; w każdym przypadku upadnięcia iakowey sztuki z bydła, raport o tym do dworu ma bydź wprzod czyniony, za nim chłop poważy się go płatać, i skorę z niego zdeymować.

Popiąte. Dopieroż kiedy ślad naymnieyszy iest zarazy, na ow czas bydlę chore natychmiast na osobne mieysce o podal od innego bydła iest odstawione, gnoy z pod innego i pasza starownie wywiezione, i głęboko zakopane lub spalone, a między osobą chodzącą około bydła chorego, a inną czeladzią, zupełnie przerwana kommunikacya. Gdyby zaś bydle zdechło z zarazy, to natychmiast całkiem ma bydź zakopane.

Poszoste. Znaki teraźnieyszey zarazy są następuiące: Osępienie, brak apetytu, laxowanie; wtedy zaraz oddzielać bydło i do lekarstw przystępować trzeba, bo gdyby cuchnąć mu iuż z pyska zaczęło, i ropa szła oczyma i nozdrzem, w ow czas ratunek byłby cięższy. *Przy takich ostrożnościach, lekarstwa i postępowanie następuiące będzie skuteczne.*

Słabe bydlę przelaxować należy. Na każdą sztukę starego bydlęcia bierze się 6 uncyy soli katartyczney angielskiey, ta się rozpuszcza w dwoch kwartach dekoktu pyrzowego, i daie się wypić bydlęciu za pomocą rogu albo butelki, gdyby dobrowolnie wypić nie chciało. Dla cieląt i owiec połowa tey dozy.

We 12 godzin po tem laxowaniu, poczyna się dawać choremu bydlęciu woda zakwaszona spiritusem witryolicznym, alboli też samym oleiem witriolu, który się robi w sposob następuiący:

(Reszta potem.)

CENA ZBOŻ

Na targu w Krakowie d. 19. Marca 1805.

Korzec Pszenicy	zł. pol.	42	do 50.
— Zyta	—	44	— 49.
— Jęczmienia	—	29	— 37.
— Owsa	—	13	— 15
— Grochu	—	32	— 40.
— Kaszy iaglaney	—	60	— 70.

W Wiedniu d. 10. Marca.

Meca wynosząca pół korca naszego:

— Pszenicy	zł. pol.	26	do 30.
— Zyta	—	21	— 27.
— Jęczmienia	—	16	— 18.
— Owsa	—	9	— 13.

W Brynie d. 9. Marca.

Meca Pszenicy	zł. pol.	29	do 34.
— Zyta	—	28	— 33.
— Jęczmienia	—	20	— 24½.
— Owsa	—	10	— 13.
— Prosa	—	27	— 30.

W Gdańsku d. 3. Marca.

Szefel czyli pół korca naszego w monecie pruskiey (Na łaszt wchodzi 60 szeflow)

— Pszenica	zł. pol.	23	do 27.
— Zyto	—	12	— 14.
— Jęczmień	—	7	— 10.
— Owies	—	6	— 7.

DONIESIENIA.

Ze strony C. K. galicyyskiego Gubernium.

Według obmowy naywyższego dekretu Kamery nadworney pod 4tym tego miesiąca wszystkim celnym Administracyom rozporządzono, że co się tyczy towarow przychodzących przez turecką granicę do C. K. kraiow dziedzicznych, potwierdzenie odbytey kontumacyi nietylko na samym palecie pierwiastkowym wyraźnie zanotować, ale także toż potwierdzeni z dołożeniem numeru kontumacyynego zawsze na palecie referalnym wypisywać należy.

Które to naywyższe urządzenie ogłasza się dla zainformowania handluiącey Publiczności. Dan we Lwowie 24. Lutego 1805.

Dnia dzisieyszego r. b. znaleziona została na rynku w Krakowie trzcina w srebro oprawna, i złożona iest w C. K. kommissaryacie policyi Krakowskiey; właściciel iey ma się zatem udać po nią do powyższego C. K. urzędu. W Krakowie d. 14 Marca 1805.

Z C. K. Policyynego kommissoryatu.

Persa.

Podaie się do wiadomości poddanym i mieszkańcom w kraiu Nayiaśnieyszego Cesarza Jmci, że w dobrach Łoś zwanych w cyrkule Siedleckim w Gallicyi położonych w parafii Radzimińskiey, trzy mile od Warszawy odległych, iest trzydzieści włok Boru wyznaczonych. końcem obsadzenia na nich kolonistow, za prawem dziedziczki maiącym bydź im wydanym; ktokolwiek więc chciałby się tam lokować z rolnikow, niech się uda do Ekonoma jeneralnego dóbr Radzimińskich, mieszkaiącego tamże w Radzimienie, a ten go o punktach kontraktu zainformuie. — Równie znayduie się w Czarnolesie wsi w cyrkule Radomskim położoney w parafii Grodek, drzewo sosnowe, na balki donosne zdatne, milę od Wisły odległe, ktoby tedy życzył sobie tego kupna ma się udać do dworu w tymże Czarnolesie lub do pałacu na długiey ulicy w Warszawie pod Nrem 591 stoiącego, gdzie o cenie tegoż drzewa zainformowany zostanie, drzewo to sam widzieć może, o wielości iego, i o punktach maiącego bydź zawartego kontraktu, uwiadomiony będzie.

Na ulicy S. Michała pod Nrem 183 iest Basztarda Wiedeńska zielono lakierowana nieco używana za mierną cenę do przedania; reszty tamże u gospodarza na dole mieszkaiącego dowiedzieć się można.

Dla osadzenia mieysca syndyka z pensyą roczną 300 zł. ryń. w mieście Oświęcimie wypisuie się konkurs na mocy Gubernialnego dekretu pod d. 15 Lutego t. r. aż do 15 Kwietnia t. r. z tym dokładem, aby życzący sobie tego mieysca prożbą swą zaopatrzywszy dekretami tak z linii polityczney iakoteż i sądowey przed upłynieniem terminu urzędowi cyrkularnemu Myślenickiemu podali. W Krakowie d. 7 Marca 1805.

Dnia 24 Kwietnia r. b. będzie w C. K. Niepołmskiey dyrekcyonalney kancellaryi w zwyczaynych przed południowych godzinach, propinacya następuiących mieyscach trzy po sobie następuiące lata to iest od 1go Listopada 1805 aż do ostatniego Października 1808 przez publiczną licytacyą naywięcey ofiaruiącemu i iego sukcessorom w arendę wypuszczona, iako to:

a) Wolne palenie wodki, i oneyże wyszynek w wsi Bratucicach, Okulicach i Bogucicach za cenę fiskalną	528 zł. ryń.	— —
b) detto w wsi Wyżycach	134 — — —	30 kr.
c) detto — — Chełmie Moszczenicy	165 — — —	15 kr.
d) detto — — Siedlcu	141 — — —	30 kr.
e) detto — — Łapczycy	373 — — —	30 kr.
f) detto — — Kamiony i Passierobicach	231 — — —	— —
g) nakoniec wina i miodu wyszynek wszystkich do państwa Niepołomic należących wsiach	106 — — —	— —

Ochotę arendowania maiący, maią się wzwyż wspomnionego dnia r. b. o godzinie 9tey ranney w Niepołomskiey dyrekcyonalney kancellaryi znaydować, i 10tą częścią fiskalney ceny (wadio) tym pewniey zaopatrzyć, gdyż bez tego żaden do licytacyi, przypuszczonym by nie był, od którey iednakowoż wszyscy żydzi aeraryalni, dłużnicy i nieregularni płatnicy wyłączeni zostaią.

W Niepołomicach dnia 31 Stycznia 1805.

Krommer.

Gdy dla niedostatku kompetentow mieysca syndyka w Kaźmierzy małey osadzone nie zostało, przeto powtorny termin dla osadzenia tegoż mieysca z penssyą roczną 500 zł. ryń. do dnia 15 Kwietnia t. r. wypisuie się, aby życzący sobie tego mieysca zaopatrzywszy prożbę swą zaświadczeniami tyczącemi się urzędowi cyrkularnemu Lubelskiemu podali.

W Krakowie dnia 16go Marca 1805.

Gdy w mieście Solcu zawakowało mieysce syndyka z penssyą roczną 300 zł. ryń. dla osadzenia którego wypisuie się konkurs do dnia 15go Kwietnia t. r. aby życzący sobie prożbę swą zaopatrzywszy dekretami tak z linii polityczney, iako też i sądowey urzędowi cyrkularnemu Radomskiemu podali. W Krakowie d. 7go Marca 1805.

Gdy w magiſtracie Krakowskim zawakowało mieysce oſtatniego konsyliarza z pensyą roczną 700 zł. ryń. przeto na mocy wysokiego gubernialnego dekretu pod d. 14 Lutego wypisuie ſię konkurs z tym dokładem, aby życzący sobie tego mieysca prożby swe zaopatrzywszy też tyczączemi ſię zaświadczeniami przed d. 17 Kwietnia t. r. magiſtratowi Krakowskiemu podali. W Krakowie d. 6 Marca 1805.

Gdy sześcioletniey dzierżawy Jordanowskiey szpitalney propinacyi w tym roku ſię kończy przeto z tym dokładem do wiadomości ſię podaie, iż powtorna licytacya teyże realności w miaſteczku Jordanowie cyrkule Myślenickim przez officyaliſtę cyrkularnego przy, którym kondycye dzierżawy znaydowac będą dnia 30 Kwietnia t.r. powtornie zadzierżawioną będzie. W Krakowie d. 14 Marca 1805.

Dnia 24 Kwietnia r. b. o godzinie 9tey przed południem będą w Ces. Krol Niepołomskiey Dyrekcyonalney kancellaryi skarbowe karczmy, z należącemi do tychże gruntami, naywięcey ofiaruiącemu i iego sukceſſorom, przez publiczną licytacyą na trzy po sobie naſtępuiące lata, to iest od 1 Liſtopada 1805, do oſtatniego Pazdziernika 1808. w arendę wypuszczone; iako to:

Nrus Currens.	NAZWISKA Zaiezdnych i Szynkownych Domow.	Przydane Grunta.		Gruntowy Czynsz.		Arędowna rata z karczmy.		Razem.	
		Korce.	Garce.	Zł. Rń.	kr.	Zł. Rń.	kr.	Zł. Rń.	kr.
1.	Niepołomska dawna kumora, teraźnieysza szynkownia - - -	8	—	13	57½	60	2 6/8	74	—
2.	Podgrabska karczma - - -	3	5 5/8	6	30	14	30	21	—
3.	Woli Batorski detto - - -	7	18½	15	2 [illegible]	58	57½	74	—
4.	Zabierzowska detto - - -	12	—	13	7 4/8	126	52 [illegible]	150	—
5.	Woli Zabierzowski detto - -	12	—	13	7 4/8	74	22 [illegible]	87	30
6.	Grabelska detto - - -	11	3	16	25 [illegible]	17	49 4/5	34	15
7.	Trawnicka szynkownia - - -	1	18	7	—	—	—	7	—
8.	Sminiarowska karczma - - -	4	25	3	17 [illegible]	44	27½	47	45
9.	Drwińska szynkownia - - -	6	30	13	8 5/8	17	51 3/8	31	—
10.	Dziewińska karczma - - -	9	15	14	1½	40	13 6/8	54	15
11.	Mikluszowska detto - - -	15	10	24	27 [illegible]	105	47	130	51
12.	Gawłowska detto - - -	—	—	—	—	41	30	41	30
13.	Bączkówska detto na Ryſiach -	—	—	—	—	10	15	10	15
14.	Poszyńska detto - - -	22	14	28	3½	13[illegible]	26 5/8	160	30
15.	Damiańska auſterya - - -	11	14	18	51 [illegible]	[illegible]41	38 [illegible]	250	30
16.	Stanisławska detto - - -	9	20	8	57 4/8	194	17 [illegible]	203	15
17.	Kłaiawska karczma przy leſie - -	2	4	3	31 3/8	35	28 5/8	39	—
18.	detto detto we wsi - -	—	—	—	—	20	10	20	10
19.	Targawska auſterya - - -	13	16	20	15 4/8	201	44 4/8	222	—

Ci, ktorych życzeniem ieſt, karczmę dla ſiebie nabyć iż maią ſię na wzwyż wspomnionym dniu, godzinie i mieyscu nieochybnie znaydowac, i za każdą zalicytowac myślącą karczmę, wprzod założyć maiącym 10/100 Vadium zaopatrzyć, bez którego żaden do licytacyi przypuszczonym nie będzie.

Od tey licytacyi wyłączaią ſię wszyscy żydzi, Aeraryalni dłużnicy, nieregularni płatnicy i nieporządni gospodarze.

Niepołomice dnia 31go Stycznia 1805.

Krommer.